

Olerki txapelketa dala-ta

Akatzak sumatza bai efexa. Ez norberaren baftian; auzokoetan baizik. Norberaren ikusi eta aitorrea, jakinduri eta onoimen mendiko lenengo mala baita. Eta gogozko mendi-alatasun au ait ufi izaki gizaeta!

Urkoaren akatzak sumatu eta ixiltzeak, biotz deefetasun eta gogo-lerdentasuna azalzen ditu. Onelakoak, jakinduri eta onoimen mendi buruz mendigoizale benik baditug.

Nere ondora etofi zaidan maxiataleak ez almen eta ez zaletasunik du. "Noski, olerki txapelketa bat eratu Agate deun ibil-dirako! Etxeko astun! Iotan! Kobrari on bat bilatu eta kito! Bertsoak, bertsolarien españatik ez badira utikan... Gañera, etzi-oñak auferagoko lanik-eta."

Lagun onen iritziz, bertsolariek dario ur gardena, itufi ondoan da asegarri. Zingira geldian egun ta guaua igaro ezkerro, txafotik txafora ibili erkero, belotzen da. Bertso makalak, onelako plisti-plastan ibilitakoak.

Lagun zaizkidak benez tolosa txapelke talik. Aldeztu egin bear dizkia. Kontzo.

Bertso makalak bera, amabostaldi ontan oñekari etofiko eta bertsolarik, Tolosa 'ra bidaltzeko sorta eta idazten ari diranz!

Bertso sortu beñik, zenbait goiz-sagafen antzeria, gozoak izaten dira jalki beñian oretez zulatzeko. Baño herto zañak, onak diranean, naiz azalez zimurtuak izan, efezil-sagarrak Egueritan beñ urtua eta gozo izan oi zaizkigu. Aosapaya ur birturten ez badigute-ha oraindik ere, zenbait azpaldu lurperatutako bertsolarien bertso-oripenak!

Jainkoak 'tsik demaigula, arerten Tolosa 'ko ofaten beñ-eze-jalki beñi azalduko diran zenbait bertsoen gozoz, emendik beñegoi bat urteru gure gogoak elikatu al izan dzatuzkan.

Epe luza dík nere efonak. Ondo motxagoa efetindu dík 'gure maxiatalea. Baño ez ernegazi, lagun. Txapelketa zingiratik beñ-beingoko kobrari artuko diuzte, bertsoak, zerofi ere atsegin izango zaizkitzula ziur naiz-eta. Ikuusiko dezu.

"Etxeko auferagoko lanik". Alegia, abefetazetasunaz mintzo zitzaidala ene laguna, ez det esan. Esa beñik ere ba'alda? Abef-

tzale ez diran euzkeltzalien aroa joan bai-zan.

Nere efikideak, txapelketa ap eratzear dagerren asmoa, benetan txalogaria abertzetasun arauz. Berak uratu duten bideari jafatzea, bai onurakar.

Anaika olerki sotile gogo-koipea es-kutatu du gau arteraho lotsa eta nagi azalak. Eta bateri bao, geyagori, tolosaren txapelketak azal au ifatu die. Nagikerizko mendi-beñor sortu bao len, bestetxapelketa batez igurtz bear lirake. Ixuri dezel-tela berts-koipea. Oso beñen arkitzen gera-za. Egokigao desadan: abertzetasuna da eri-olerkari eta bertsolarien egañi.

Begiria, Igazko udaran makinabat azi er-enik bida abertzetasun soroa. Makinabat izlarien estafia uñatuk dira. Ereñi sayo ofen emaitzak sumatura nai udazkenean. Eta bañaldakizute zeri ari mota izan da eman-koren? "Altza? 'ren 'aska eta erapea?", "azkonara eta triku?", esaera, baterik. Bertsolarien zirkini-mirikizi, besterik. Batera eñe. Anebita, Baseti, Beltza, Azkotia. Begiriztai, Sagastibeltza eta abar bertsola-ren atalerdiak bizi-bizirik daude oraindik baseitafetan orionmetan. Ayek omen dira, ayek, afazoyak.

Amaika aldziz esana diot beñiro: bertso-lana bezelakorik es degula baseñin abertzetasun zabalzko. Berto-lana. Eta auxe zirkulu nai izan du Tolosa 'ko Euzko-Gasteiz negu aldiak, ia bertsolari beñi asko sortzen diran. Edo ia bertsolari eduiad idazteko zaletasuna txertatzen ote dioten. Bertso aberkoi egokiak, bertsolari tankera duten mendigoizalek eskeñiaz, beroyek Añeri ari emankofena ercin dezaten.

Txapelketa arin itxurako onek haditu beñi onoren. Zenbait bertsolari edukortza eskuetan artu eraztea gutxi balitz, idazkorra esku artean darabilkitenai, nagi-nagi bida ere, bertso enkadenatzen bafena ibili crakiko die.

Gaurkoan, "Santa Ageda", lanik gabeo anayak, Euzkel-ikastola, dituze gai. Biar, beste gai bat goinean dun txapelketa beñia sortu aldu nonbaiteko "Euzko-gastedi", ren batek.

Bertso egoetan, Abafia, indartsuen bizi dan lekuetan, erakutsia izan bedi.

ARITZETA.

GATIKA

ELEIZKIZUNA.—Hiero legetxe, orain guan be, bigaen igandian Miren-en alabek euren elezkizuna cuki eben. Ekandu edef oñei jaia, baña ez gero dantzor oratubetan ibili. Euzkotafia yagokem eran, dantza garbietai ibili zadike.

PELOTA-TOKIJA.—Orain aste igandiean pelota-jokalditza bat egin nairik juan naz geure pelota-toke ederera, baña afat-sedian jokatu nai dabenak, goxian baimena eskatu bao ei-dau. Lotija nazan ezkerro, oñio jokatu-barik nago.

BATZAR NAGOSIA.—Ila onetan egin zan urteko batzafa, aizkide geyenak antxe ixan ziran eta artezkaritza bai aukeraturi denguban. Lendakaria, Lekeitia-ta Satur-nin; ordezkarria, Bilbao-ta Jon; txindizaria, Aginaga-ta Aniketa; idazkarria, Bibao-ta Anastesi; batzakidaria, Ugarte-ta Jone-ha, Safia-ta Jon eta Afurta-ta Domezka. Ekin lanari ondo-ondo, urte onetan abef-jaia azkutu daigun.

ABERI-ZALIA.

MUX KA

GEXORIK.—Bilbao'ko San Sebastian osalarieren etxian aufkitzen da Dufabetia-ta Jon mutikua osatutera juan da. Aina bat lañez osatuko al-da.

EGURALDIJAK.—Egunokaz eguraldi oso txafak daukaguz, ta berau dala-ta batzox lafi ta estu dabil.

NASKALDIJA.—Gudaritz-urtiak bete dabezenetan etxeratuta emen aufkitzen dira gure adizkidei diran gudari-mutilak; Zurdia-ta Urban, Solaegi-ta Eñorain eta Petralanda-ta Estepa'n abertzale zintzuak baxen trebiak.

Ugalde'ta Andolin itxas-mutila ta Sar-duita Gergore emakune zintzu, Barcelo-na juan dira.

Urkiala'n Andoni deumari bederatzufena egin ondoren gure afteratu yakuzanak dira. Goiria-ta Bedite ta Balendin, ana-semiak eta Argintxoniz-ta Jone ta Zugadi'ren alar-guna.

Ondo-efofia, ta zorrijonak.

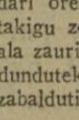
TXINDOR-KUMIA.

GERNIKA

"BIXIKO-ETXE", Ri.—Zure azkenengo daskiak irakuru dogmekero, pozen-pozaz zoratu biañi gabiliz. "Gastia...? Zaia...? Eztakigau nor zaran, ez zer zaran, bañia bai, ofaño, buri argia dozuna, ta euzkel-zalia zarama be.

Ejiga da, bai, "Bixiko-ETXE", ta egia gafata ixan be, Gernika ku orri txikun eta entzutesu onetan bao litzaken baño efed-izale geitxubago bixi garana. Eta edef-zalekeri oneik gure asaba zafetan esakun

"Txara-Txara, 'ko batsuk.

Jesús Ostolaza BERGARA

FABRICA DE INSIGNIAS
DE ESMALTE FINO
AZALIRAPPI MIEZKO
IKURRIÑEN OLEA

SE RECOMIENDA POR SI SOLO EL ALIMENTO INSUPERABLE

ALAR-O-NENA

Olo afautzilgilentzat eta txikitak zeteko. Utsik ematen ez duten jatekuak: Aragi añañ eta azuf-irin "ALAR ONENA".

Maria J. Esnaola

Miracruz, 21 SAN SEBASTIAN Teléfono 12014

ALERTAI EXIGID SIEMPRE LA MARCA "ALAR ONENA"

El mejor jabón para el lavado de la ropa. Tiene abundante espuma y mucha duración.

"BILORE"

Zoñekoak garbitzeko jabcio-rik onena. Bitxa ugara dauka ta iraupen aundiagoa.

OTXANDIANO

EGUN ON.—Emen datof neure lenengo idazkitxu au. Berongaz gura neuskia, ba, urebañi oneri asijera emotia, efi onetako ipaztxubak astero jafatuteko.

Uste dot EUZKADI'ko irakurri aste-ro ipaztxubalazko astero jafatuteko.

EZKONTZEA.—Igazi dan asteko larunbatan, Olabafieta-ta Jagoba efi onetako iñegotzi abertzalitzatza ta Garmendia-ta Pan-

teske neskatala liria betiko bustafti ziran. Zorionak, eta bustari ofek zoruntu baxen abertzal iraun dagijala, da, nik opa dautzutetana.

ELEIZ-DEYAK.—Igazi dan igandian amatzaketa jaupa gañisan, Traperotaf Ju-

len. Zoli egon, ba.

Lentxubago efederaz agertu zan idazti be-

ra, euzkeraz yatoku. Euzkeraz pozago ir-

akufi dogu, geure elian diran esakunak bi-

jotzeragarri saftutu yakuazlako. Azepeita

ta Julene andereak idazti datu. Idaztiñi

atseginafia, batez-be, geure umientzat. Ze-

lako ipuñak diragero, zelakuk.

Gastien bijotzetan azija zelan erein biar

dan, emakume onek ba-daki. Astiro ta la-

tanze ari oñau biañ dira; ofetarako ipu-

ñak hizkiauk dira. Ona lenengo zabaldu do-

gun ingoskiak irakurri dagikegan ipuñia:

GOTZONA TA UMINA.—Ilargidun gau

defea zan. Bere siaskatxuban lo eguna umia

gotzon edefak jabeten eban.

Irakurri, maite...

Lentxubago efederaz agertu zan idazti be-

ra, euzkeraz yatoku. Euzkeraz pozago ir-

akufi dogu, geure elian diran esakunak bi-

jotzeragarri saftutu yakuazlako. Azepeita

ta Julene andereak idazti datu. Idaztiñi

atseginafia, batez-be, geure umientzat. Ze-

lako ipuñak diragero, zelakuk.

Gastien bijotzetan azija zelan erein biar

dan, emakume onek ba-daki. Astiro ta la-

tanze ari oñau biañ dira; ofetarako ipu-

ñak hizkiauk dira. Ona lenengo zabaldu do-

gun ingoskiak irakurri dagikegan ipuñia:

GOTZONA TA UMINA.—Ilargidun gau

defea zan. Bere siaskatxuban lo eguna umia

gotzon edefak jabeten eban.

—Y volverá usted por el Gobierno?

—No creo que sea necesaria mi presencia allí. Pero si me llaman, ¿por qué no he de ir?

Y sin conseguir nuevas declaraciones, el señor Zarate despidióse de todos.

UNA NOTA DEL PARTIDO SOCIA-

LISTA

En la Alcaldía y por el gestor dimidi-

to Herrero, se nos entregó la siguiente nota, que a continuación insertamos:

"Renrida la asamblea de la Agrupación Socialista, en la que el compañero Herre-

ro, en nombre de la minoría, ha dado

cuenta minuciosa de cuanto en este enojoso

pleito ha ocurrido, fué aprobada por una-

midad su gestión, y acordó que, en unión

del Comité, dicha minoría redacte la si-

guiente nota:

Primer.—Que en el pleito que se ven-

tila los socialistas estamos completamente

al margen y que, de no haberse visto en-

vuelto por ciertos conceptos vertidos en

un escrito que obra en poder del señor go-

bernador y por unas frases q

atribuyen, que serán o no cierto

procedido de otra forma.

Segundo.—Que en ningún

minoría ha desertado del cum-

bió su deber; pero sin tener aq

gos públicos, éstos los cede

existente algo nebuloso que no d

ad en ellos necesaria.

Y tercero.—Que lamentame

nte que en estos momentos la

democracia necesita estrechar s

as pequeñas, si miramos a la